

De Cocos eilanden: de play-offs van de hamerhaaien

In september 2007 kreeg ik van mijn vaste duikreisagent Steven Vandevoorde (Wild Water) het aanbod om hem naar Cocos Island (Costa Rica) te vergezellen. De naam van de bestemming klonk exotisch avontuurlijk en het duikobjectief was: haaien, haaien en nog eens haaien.

Enthousiast moest ik enkel mijn vaste duikbuddy's, de advocatenbroers Koen en Jan Van Praet, alsmede mijn hoofdgriffier, François Huysmans, kunnen overhalen om die trip als onze traditionele jaarlijkse duikbestemming te nemen. Helemaal was de geplande periode - einde april 2008 - voor hen niet mogelijk. François was toen nog overtuigd dat hij als coach met zijn basketteam zeker alsdan de play-offs zou halen en spelen in 2de klasse. De gebroeders Van Praet gingen in die periode liever gedwongen voor de rechtbank pleiten, mijmerend over hun laatste spectaculaire duikreis naar Rangiroa (zie artikel van Jan in Hippocampus nr. 216). Ik wou evenwel deze unieke kans niet laten liggen en voor ik het wist, stond ik op Schiphol samen met nog 20 andere Belgische duikers. Het betrof blijkbaar een coproductie tussen Wild Water en Xplore 360° (Bart Coudenys). Het moet gezegd worden het was een prachtige en professionele samenwerking tussen beide reisagentschappen.

Het schip Okeanos Aggressor (Aggressor fleet) was helemaal gecharterd voor ons en ik stond daar als kleine 2*Duiker tussen een bende zware jongens van 1* en 2*Instructeurs. Daar bovenop dan nog een tweevoudig wereldkampioen onderwaterfotografie (Rudy Van Geldere). Gelukkig gaf mijn aantal duiken (400) hen terug wat meer vertrouwen over mijn persoon en kunde.

Het schip Okeanos Aggressor.

Negen uur duurde de vlucht met Martinair naar Miami om van daaruit nog 2,5 uur

door te vliegen naar San José, de hoofdstad van Costa Rica. Het was er volle middernacht en meer, de check-in in het hotel was kort, want de geschikte locatie voor de Bonte avond op de terugweg diende nog gevonden te worden. Hotel Del Rey werd unaniem als de geschikteste site goedgekeurd.

De volgende dag kondigde zich reeds snel en vroeg aan. Een korte stadsverkenning was zeer aangenaam en zeker de immense overdekte markt met verse voeding en typische snuisterijen was een bezoek waard om helemaal in de plaatselijke sfeer te komen. Vervolgens vertrokken we met een busje om nog een rit van ongeveer 150 km te maken eerst door landbouwgebied (o.a. koffie, ananas, kamerplanten) en dan de tropische jungle naar Puntarenas aan zee.

De Costaricanen zijn een fier volk en erg trots dat bijna 30% van hun grondgebied uit beschermde natuurreservaten bestaat. Zij zijn fier dat ze geen leger hebben zodat ingevolge deze geldbesparing er ginds toch iets in de kiem bestaat van wat men hier sociale zekerheid zou noemen.

Aangekomen in Puntarenas werden we hartelijk verwelkomd door Kapitein Alberto E. Munoz, samen met zijn achtkoppige crew (stuurman, technici, 2 koks, 2 stewards, 2 dinghydrivers). De Okeanos Aggressor vertrok dadelijk vermits het tij gunstig was en we nog 600 km dienden te varen (36 uren!) vooraleer Cocos Island te bereiken. In het totaal waren we dus 3 dagen onderweg voor 5 intense duikdagen om dan terug 3 dagen huiswaarts te reizen...

Gedurende die 36 uur konden we evenwel tot rust komen en het schip verkennen waarbij de Stille Oceaan er compleet rimpel-, wind- en eindeloos bijlag (vandaar haar naam?) onder een blakende maar verschroeiende evenaarszon. Regelmatig zagen we toch wat beweging in die vlakke spiegel: vliegende vissen, dolfinen (waaronder een school van over de 100 stuks), opspringende manta, enz. Ondertussen hadden we tijd om de technische gegevens van het schip tot ons door te laten dringen: gebouwd in 1972 en gerenoveerd in 2007, 110 feet lang (33,5 meter), 2 Deutz diesel 300 hp engines, 2 Mako air compressors, nitrox blending system, 12 liter alu-fles-

sen, 2 Zodiac's van 8 meter (Dinghy One en Dinghy Two).

's Morgensvroeg arriveerden we uiteindelijk. Prachtig: opkomende zon, tropische nevel, een 8 bij 3 km klein eilandje met steile hoge en recht uit de zee oprijzende rotsen waaruit watervallen zich laten storten en daar bovenop een idyllische tropische jungle. Het deed mij denken aan het eiland waar Jurassic Parc werd gefilmd. Het echte Jurassic Parc zou zich op Cocos evenwel onder water bevinden...

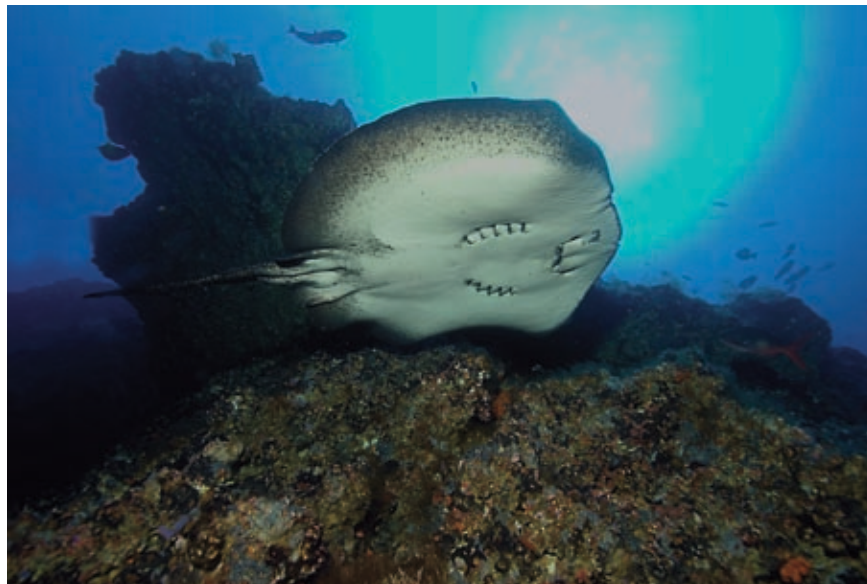
Kapitein Alberto, die ook onze duikgids was, legde steeds vakkundig de wijze uit waarop het veiligst, relaxed en met het hoogste rendement wordt gedoken op Cocos, dit in het Engels met een zwaar Spaans accent: "Everyyyone! This is the way we dive Coooo Is-Land!". Zijn duikbriefingen waren zeer duidelijk en telkens met visualisatie van de duikplaats. Professioneel, nooit saai, veiligheid primordiaal waarbij je als duiker beneden toch redelijk wat vrijheid kreeg. We duiken 3 à 4 per dag, waaronder de laatste steeds een nachtduik. Hier volgen de vele hoogtepunten.

de beste duiken

Onze eerste duik, een 'check-dive', is op Chatham. Heel de ploeg samen vanuit de boot erin (nadien werd dan steeds apart in 2 ploegen gedoken met 2 Zodiacs). Zalig. Watertemperatuur: 28°. Onmiddellijk een eerste 'wittippeke' (wittiphaai, nvdr). Iedereen wild enthousiast, onze eerste haai. We zouden er vervolgens zoveel zien dat ik ze vanaf mijn derde duik gewoonweg niet meer inschreef in mijn logboek. Of hoe snel een mens verwend kan raken. Twee adelaarsroggen kwamen ons begroeten. Het koraalrif zelve werd bevolkt door een explosie aan tropische koraalvissen. Teveel om op te noemen. Om kort te zijn: alle klaskiekers waren in grote getallen aanwezig. Plots zie ik een eenzame hamerhaai recht op mij afkomen. Niemand van de groep had het eerst door. Het was een wijfje want er waren ingevolge recente paring hele stukken uit haar rug gebeten. Raketings passeerde ze mij. En klik zei Jan Baeckens met zijn fototoestel en ik stond met die hamerhaai op de gevoelige plaat. Dank U Jan! Voor eeuwig en altijd sta ik bij U in het krijt. Op posterformaat hang ik nu samen met haar op het Vredegerecht (boven mijn Mozambiquaans Walvishaaiendiploma).

De volgende twee duiken doen we op Ma-

nuelita. Tientallen eskaders van 8 à 9 hamerhaaien, tapijten van 'wittips', mega gemarmerde stekelroggen, schildpadden, grote horsmakrelen, tonijnachtigen, enz.

Een mega gemarmerde stekelrog.

De eerstvolgende vermeldenswaardige duik is duik vijf op Dirty Rock 'The Final Frontier' qua hamerhaaien. Met aangepaste muziek: 'The Imperial Guard' (theme from Star Wars) en daartussen een eenzame Silky!

Duik 6: Pejavo Island. Vanuit de Zodiac achterover met mijn fles recht op een hamerhaai! Wie van ons twee het hardste schrok, dat beest of ik, weet ik niet. Mijn nieuwe duikbuddy, Jean-Pierre Coppens, die zag het gebeuren en liet zijn duikbril vollopen met lachtranen.

Duiken 7-8: Alcyone. Het rif begint op een diepte van 33 meter met daar rond 'den Blauwe'. En wat een schouwspel. Wat ons in 2005 had aangetrokken naar de Brother Islands (Egypte), maar aldaar volledig verstek had laten gaan, was hier massaal aanwezig: de ultieme natte droom van elke duiker: Een school van 100 à 150 hamerhaaien die sierlijk en majestueus boven onze hoofden zwemt. De 'hamers' die op onze diepte zaten, hebben een lengte tussen 2 à 4 meter en naderen ons tot op een vijftal meter. Dit rif is één groot cleaningstation. Eén hamerhaai vindt de kuisploeg zo extatisch dat hij eventjes vlak voor onze neus op zijn zij als het ware in coma valt van genot. Het krioelt hier tevens van de octopussen.

Duik 9: Manuelita: Voor de verandering eindelijk eens wat zwarttiphaaien. Op de zandbodem treffen we een klein voetbalveld van garden eels aan. Ze zijn er met duizenden.

Een adelaarsrog.

Wat er ook met duizenden tussen de vele rotsspelen zit, zijn grote langoesten. Glenn Tessens brengt ons tot bij drie knaloranje hengelaarsvissen (frogfish). Bij het opstijgen naar de Zodiac komt een mega grote solitaire barracuda ons gezelschap houden.

Duik 12: Manta Corner. Sportieve duik; allemaal per twee achtereen in de deining als jojo's. De manta's waren afwezig. (Onder water zijn we er trouwens geen enkele tegengekomen. Boven in de zodiac werden er over de duur van gans ons verblijf een 3-tal gespot).

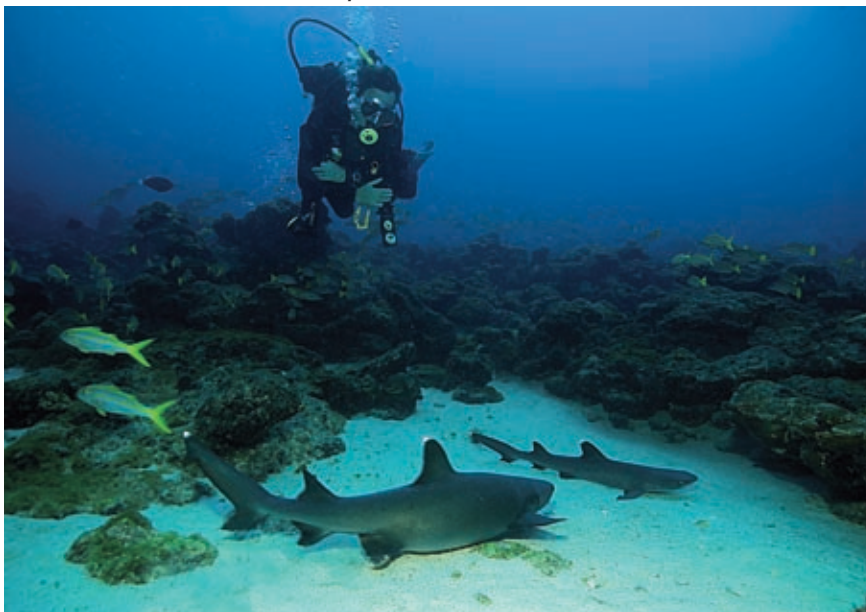
Glenn Tessens en Warren Van Den Bosch waren de enige twee bevoorrechten om een ontmoeting te hebben met een grote Galapagoshaai (los over de 4 meter).

Duik 13: Nachtduik. Spectaculair met een enorme adrenalineshot. Met de zodiac 10 minuten varen door een enorme moessonregen, die emmers water constant naar beneden laat komen. De zichtbaarheid is

gewoon 'pikzwartnihil'. Op de tast je loodgordel, vinnen en vest aandoen. Dan achterover het even zwarte water in. Griezellig. Je mag op dat ogenblik absoluut niet aan de openingsscene van Jaws denken. Vervolgens de lamp aan en 15 meter zakken tot op het rif.

Onmiddellijk zijn ze er: ontelbare 'wittips'. Je kan ze strelen en ze zwemmen tussen je benen door. Telkens je op een visje je lamp richt, vliegen ze er allemaal op en verscheuren het kansloos, vraatzuchtig en

Soms was de bodem bezaaid met wittiphaaien.

met krakend geluid (vandaar kraakbeen-vissen?). Ik mag er niet aan denken wat er zou gebeuren als je die lamp dan plots op je buddy zou richten. Terug boven aan boord van de zodiac verneem ik dat Warren deze verleiding natuurlijk had uitprobeerde op Glenn, die onmiddellijk een tiental wittips al kronkelend en snuffelend rond zijn lichaam kreeg. Adrenalinekick ja, gebeten nee, want ze vonden hem blijkbaar niet echt lekker, gelukkig maar...

Duik 15: Silverado. Het is een klein rif van 30 op 5 meter. Er rond niets dan zand op 14 meter diepte. We moeten van de kapitein met tussenafstanden van 3 meter naast elkaar op het zand gaan zitten op 5 meter afstand van het rif.

Opdracht: ongeveer 25 minuten niets doen en wachten. En jawel, de tijd was verstreken en de eerste zilvertiphaai (3 meter) verscheen boven het rif in cirkels om zich te laten kuisen. Vervolgens dook er nog een tweede op die bijna 4 meter groot was. Twintig minuten lang passeerden zij steeds op een drietal meter van ons. Vlak voor ons vertrek kwam er nog een zilvertipjong van

amper 0,75 meter bij. Alberto had ons wel nog bijkomende strikt te volgen instructies gegeven: 'zilvertips' tolereren geen indringers in hun gebied en kunnen opdringerig en agressief reageren. Onderdanig zijn was de boodschap en steeds onder hen blijven, niet erboven. Het minuscule geluk dat wij hadden met deze ontmoeting kan gemeten worden aan het geduld van ploeg 2, die enige tijd later aldaar enthousiast werd gedropt: 75 minuten ter plaatste liggen en geen enkele haai te zien kregen...

Opvallend en eigenaardig is dat gedurende al onze duiken met zoveel soorten haaien er geen enkele gewone grijze rifhaai werd gesignaleerd. Ook het gif liet over het algemeen verstek gaan: geen vuurkoraal, steenvissen of koraalduivels.

Onze laatste duik (16) deden we terug op Dirty Rock alwaar andermaal ontelbare hamerhaaien een waardig afscheid van ons kwamen nemen. Het moment en de locatie bij uitstek voor Glenn om zijn 1.700e duik te maken en achteraf te vieren met een drankje en een aangepaste taart door de chef-kok zelf gemaakt.

Amper terug aan boord vertrok het schip bij valavond onmiddellijk weer naar het vasteland. De Imperial (een uitstekende Costaricaanse pil) en de Patron (tequila) vloeiden meer dan royaal en iedereen was uitbundig tot en met de laatste druppel. Tegen de middag werden we gewekt met een rijkelijk langoestenbanket waar Cousteau en zijn boys zeker nog konden van leren. 's Nachts was de aankomst in Puntarenas. Alvorens San José te bereiken werd nog

snel één van de plaatselijke vulkanen bezocht. Hotel Del Rey ontving ons met open armen en de laatste avond was het Bonte waardig. Konijntjes zou iemand zingen. Inderdaad de schattigste roze beestjes voor een collectief delirium. De verdere lange terugreis en vele katers bespaar ik je.

besluit

Deze duiktrip was meer dan de moeite waard en onvergetelijk. Onze verwachtingen werden geheel ingelost: een school van ontelbare hamerhaaien boven je is inderdaad het 'nec plus ultra' voor iedere duiker. Ik voel me geprivilegieerd en vereerd dat zo iets op mijn netvlies mag gebrand staan. ■

TEKST: BERT JANSSENS

WETENSCHAPPELIJKE BIJSTAND, HULP EN INSPIRATIE: GLENN TESSENS EN WARREN VAN DEN BOSCH

FOTO'S: RUDY VAN GELDERE

Een school van ontelbare hamerhaaien boven je hoofd, is een fantastische belevenis.

Bert Janssens oog in oog met een vrouwelijke hamerhaai. Foto: Jan Baeckens.

Voedselvoor de haaien was er in ieder geval genoeg aanwezig.

Op het gebied van bovenwater natuur hebben de Cocos eilanden ook heel wat te bieden.

Vissen waren in grote getallen aanwezig.

Foto links: Blijkbaar was Cousteau hier ook al geweest, in 1987.

Foto rechts: Warren Van Den Bosch, Glenn Tessens en Bert Janssens.

ADVERTENTIE

COCOS ISLAND

Once in a lifetime 2008 werd door alle deelnemers met groot enthousiasme onthaald. Wil je deze fantastische ervaring ook meemaken? Dat kan! Deze cruise kan je immers ook op individuele basis boeken. Merk wel op dat de beschikbaarheden beperkt zijn en dat reserveraties best meer dan een jaar op voorhand worden gemaakt. Aarzel niet ons vrijblijvend te contacteren voor meer info ...

SARDINE RUN

Elk jaar, aan de oostkust van Zuid-Afrika, is één van de mooiste natuurwonderen te bezichtigen. Tijdens de Sardine Run trekken miljoenen sardinen door de Indische Oceaan van Kaapstad naar het noorden. Aangevallen door haaien, dolfinen, walvissen en zeevogels vechten ze zich een baan door de zee. Wild water koos dit spektakel voor haar "Once in a lifetime"-reis in juni '09. Interesse? Contacteer ons voor meer info...

WILD VAN WATER

Trails – Wild Water (Lic. A6157)

www.wildwater.be – info@wildwater.be – tel: 052/35.38.75